

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2025. gada 7. jūlijā

Senāts šādā sastāvā: senatori Aija Branta, Ivars Bičkovičs, Irīna Jansone,

ie pazinies ar apsūdzētā /Persona A/ (*Persona A*) aizstāvja zvērināta advokāta Mareka Halturina kasācijas sūdzību par Latgales apgabaltiesas 2025. gada 29. janvāra lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Aizstāvis M. Halturins kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas lēmumu pilnībā sakarā ar apelācijas instances tiesas pieļautajiem Kriminālprocesa likuma 18., 20., 127., 128., 135., 171., 172. panta, 511. panta otrās daļas, 512. panta otrās daļas, 527. panta pirmās daļas 2. punkta un otrās daļas 2. punkta, 352., 564. panta pārkāpumiem un izbeigt kriminālprocesu, ņemot vērā, ka apsūdzētā /Persona A/ darbībās nav Krimināllikuma 260. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva.

Apelācijas instances tiesa, atzīstot, ka apsūdzētais /Persona A/ ir pārkāpis Ceļu satiksmes likuma 19. panta pirmo daļu un 25. panta trešo daļu, nav ņemusi vērā, ka minētās tiesību normas nenoteic konkrētus pienākumus ceļu satiksmes dalībniekam, bet norāda vispārīgu pienākumu rīkoties atbilstoši normatīvajiem aktiem. Savukārt atzīstot, ka apsūdzētais ir pārkāpis arī Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 „Ceļu satiksmes noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 279) 25.3. apakšpunktu un 100. punktu, tiesa nav norādījusi, kādus pasākumus konkrētajā gadījumā apsūdzētajam vajadzēja veikt, ja viņš kā transportlīdzekļa vadītājs briesmas nebija pamanījis. Turklāt tiesa nepamatoti nav piešķirusi nozīmi tam, ka tieši /Persona B/ bija pārkāpusi MK noteikumu Nr. 279 39. punkta prasības – nekavējoties neapstājās un neieslēdza avārijas gaismas, kā rezultātā apsūdzētais /Persona A/ pārbrauca pāri cilvēkam.

Apelācijas instances tiesa bez ievēribas atstājusi apstākli, ka apsūdzētā vainīgums viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pierādīts ar nepieļaujamām un pierādīšanā neizmantojamām ziņām par faktiem, kas izriet no 2021. gada 7. aprīļa izmeklēšanas eksperimenta protokola un 2021. gada 7. maija eksperta /Persona C/ atzinuma Nr. 21-418 par ceļu satiksmes negadījumu, jo objekta novietojums, tā apgērbs, attālumi, brauktuves stāvoklis un transportlīdzekļa braukšanas ātrums izmeklēšanas eksperimentā atšķīrās no notikuma dienas apstākļiem.

Apelācijas instances tiesa lietā esošos pierādījumus nav izvērtējusi kopumā un savstarpējā sakarībā, savukārt liecinieku /Persona D/, /Persona E/, /Persona F/, /Persona G/ un /Persona H/ liecības izvērtējusi selektīvi, bet eksperta /Persona C/ atzinumā izdarītajiem secinājumiem nepamatoti piešķirusi augstāku ticamības pakāpi nekā eksperta /Persona I/ atzinumā izdarītajiem secinājumiem.

Nosakot kompensāciju par morālo aizskārumu, apelācijas instances tiesa nav ņemusi vērā noziedzīgā nodarījuma apstākļus, un no /Persona A/ nepamatoti piedzinusi kompensāciju lielākā apmērā nekā no /Persona B/.

Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta pirmā daļa noteic, ka tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. pantā un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Minētā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka apsūdzētā /Persona A/ vainīgums viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā ir pierādīts ārpus saprātīgām šaubām ar lietā esošajiem pierādījumiem, kurus atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām izvērtējusi pirmās instances tiesa.

Atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, apelācijas instances tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 564. panta sesto daļu, atzinusi par iespējamu neatkārtot pirmās instances tiesas spriedumā minētos pierādījumus un atzinumus. Vienlaikus apelācijas instances tiesa ir sniegusi atbildes uz būtiskiem apelācijas sūdzībā izvirzītajiem argumentiem, ar kuriem apstrīdēts /Persona A/ vainīgums viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā.

Senāts konstatē, ka aizstāvja kasācijas sūdzības argumenti par celtās apsūdzības nekonkrētību un tiesas izdarītajiem secinājumiem faktiski ir saistīts ar aizstāvja nepieņemšanu tiesas sniegtajam pierādījumam izvērtējumam. Apsūdzībā ir norādīts, kādus Ceļu satiksmes noteikumus apsūdzētais /Persona A/ ir pārkāpis, proti, Ceļu satiksmes likuma 19. panta pirmo un trešo daļu, 25. panta trešo daļu, MK noteikumu Nr. 279 25.3. apakšpunktu un 100. punktu, jo nav pievērsis pietiekamu uzmanību ceļa situācijai un tās izmaiņām, rodoties satiksmes bīstamībai, nav darījis visu iespējamo, lai netiktu apdraudēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, it sevišķi mazāk aizsargātie, nav samazinājis braukšanas ātrumu vai pilnīgi apturējis transportlīdzekli, kas bija par iemeslu uzbraukumam /Persona J/, kā rezultātā iestājusies viņas nāve.

Apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi ziņas par faktiem, kas izriet no 2021. gada 7. aprīļa izmeklēšanas eksperimenta protokola un 2021. gada 7. maija eksperta /Persona C/ atzinuma Nr. 21-418 par ceļu satiksmes negadījumu, un atzinusi, ka tās ir pieļaujamas izmantot kā pierādījumus, jo iegūtas Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā un tās apstiprina citi lietā esošie pierādījumi.

Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam apelācijas instances tiesa lietā esošos pierādījumus, tajā skaitā apsūdzētā /Persona A/, liecinieku /Persona E/, /Persona F/, /Persona G/, /Persona K/, /Persona L/, /Persona D/ liecības, videoierakstos, apskates protokolos un 2021. gada 29. marta un 7. aprīļa izmeklēšanas eksperimentu protokolos fiksēto, kā arī eksperta /Persona C/ atzinumu secinājumus un eksperta /Persona I/ konsultatīvos atzinumus, ir izvērtējusi kopumā un savstarpējā sakarībā, nevienam no pierādījumiem nepiešķirot augstāku ticamības pakāpi, un atzinusi, ka apsūdzētais, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumus, pārbraucis pāri uz ceļa notriektai personai, nodarot smagus miesas bojājumus, kas bija tiešā cēloniskā sakarā ar šīs personas nāvi.

Apelācijas instances tiesa pievienojusies pirmās instances tiesas secinājumam, ka tam apstāklim, ka /Persona B/ neievēroja MK noteikumu Nr. 279 39. punkta prasības – nekavējoties neapstājās un neieslēdza avārijas gaismas – nav izšķirošas nozīmes apsūdzētā /Persona A/ vainīguma vai nevainīguma konstatēšanai. Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka apsūdzētajam, tāpat kā citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, ir jāievēro Ceļu satiksmes noteikumi. Turpretim citu transportlīdzekļu stāvēšana pie gājēju pārejas ar ieslēgtām avārijas gaismām un personas māšana ar roku bija pietiekams pamats apsūdzētajam uzskatīt, ka uz ceļa ir izveidojusies ārkārtas situācija, ir jāsamazina braukšanas ātrums un jāreaģē atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu prasībām.

Apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi cietušās /Persona M/ pieteikumu un, ņemot vērā Kriminālprocesa likuma 352. panta pirmajā daļā noteikto, atzinusi par pamatotu ar pirmās instances tiesas spriedumu no apsūdzētā /Persona A/ piedzītās kaitējuma kompensācijas apmēru par morālo aizskārumu. Tiesa atzinusi, ka noteiktais kompensācijas apmērs ir taisnīgs un atbilstošs tām sekām, kādas radušās apsūdzētā darbību rezultātā.

Senāts atzīst, ka aizstāvja M. Halturina kasācijas sūdzības argumenti šajā daļā ir pamatoti ar viņa atšķirīgo viedokli par lietā esošo pierādījumu ticamības un pieļaujamības vērtējumu un pēc būtības ir vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktiski iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajā daļā noteikto.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 573. panta pirmajai daļai nolēmumu tiesiskumu kasācijas kārtībā pārbauda tikai tādā gadījumā, ja kasācijas sūdzībā vai protestā izteiktā prasība pamatota ar Krimināllikuma pārkāpumu vai šā likuma būtisku pārkāpumu.

Aizstāvis kasācijas sūdzībā lūdz kasācijas instances tiesu vērsties Satversmes tiesā ar pieteikumu par Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19. panta otrās daļas, 23. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta trešajam teikumam.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 571. panta otro daļu apsūdzētais kasācijas sūdzību var iesniegt par viņa tiesību aizskārumu, bet cietušais un kriminālprocesā aizskartais mantas īpašnieks, kura mantai uzlikts arests, var iesniegt sūdzību daļā, kas aizskar viņa tiesības un intereses.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 86. panta otro daļu aizstāvis rīkojas aizstāvamā interesēs, un var iesniegt kasācijas sūdzību daļā, kas aizskar viņa aizstāvamā tiesības un intereses (*Senāta 2023. gada lēmuma lietā Nr. SKK-[G]/2023, [ECLI:LV:AT:2023:\[..\]](#), 11.4. punkts, pieejams Augstākās tiesas tīmekļvietnē*).

Senāts konstatē, ka aizstāvis kasācijas sūdzībā nav pamatojis, kā izskatāmajā lietā ir izpaudies apsūdzētā /Persona A/ tiesību uz taisnīgu tiesu un tiesību uz aizstāvību pārkāpumi, ievērojot to, ka cietusī /Persona M/ nav pārsūdzējusi apelācijas instances tiesas nolēmumu daļā par kaitējuma kompensāciju, līdz ar to nav uzskatījusi, ka ir pieļauts viņas tiesību un interešu aizskārumus.

Ievērojot minēto, aizstāvja M. Halturina kasācijas sūdzība šajā daļā neatbilst Kriminālprocesa likuma 573. panta pirmās daļas prasībām.

Minētais ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta pirmo daļu.

Ievērojot minēto, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu, 573.¹ panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

A. Branta

I. Bičkovičs

I. Jansone